

Zaterdag 1 september 1917 – ochtendeditie

Berlijn, 31 augustus. Officieel. Legergroep Rupprecht. In Vlaanderen vermeerderde de artillerieactie eerst tegen de avond aan de kust en tussen Ieper en de Leie. 's Nachts veelvuldige gevechten in het voorterrein. Een aantal Engelsen werden gevangen genomen.

Londen, 31 augustus. Officieel avondbericht: Vannacht heeft de vijand onze posten ten oosten van Oostaverne overvallen. We missen enkele manschappen.

Londen, 31 augustus. Reuter heeft uit een gezaghebbende Belgische militaire bron enige belangrijke mededelingen ontvangen over de huidige toestand en de verrichtingen van het Belgische leger.

Op het ogenblik is ons leger veel sterker en beter uitgerust dan bij het begin van de oorlog. Aanvankelijk was onze taak, toen onze strijdmacht meer dan de helft was ingeteerd en onze kanonnen onbruikbaar waren gemaakt, moeilijk en gevaarlijk. Het Belgische leger bleef derhalve hoofdzakelijk in de verdediging. Toen het zich reorganiseerde en nieuwe rekruten kreeg, verbeterde de toestand snel. Het kon zich meer en meer behelpen dank zij de oorlogsindustrieën, die sinds augustus 1915 in Frankrijk waren opgericht en waarvoor menig bekwaam arbeider aan het leger onttrokken werd. Wegens dit werk van versterking ging de heruitrusting onder erg moeilijke omstandigheden in zijn werk, zelfs onder het vuur van de Duitse kanonnen. Onze soldaten konden in de tweede slag bij Ieper met succes met de bondgenoten samenwerken. Hun tegenaanvallen aan de uiterste linkervleugel hielpen mee bij de bestrijding van de eerste Duitse gasaanval en steunden de heldhaftige tegenstand der Canadezen. De opgewektheid van de Belgische soldaat na een ballingschap van twee en een half jaar en

een leed, veroorzaakt door gebrek aan nieuws van thuis, is een treffende blijk van Belgische volharding.

Het moreel aan het front is uitstekend, vooral sinds de Brits-Franse successen in Vlaanderen een stuk van ons land aan de greep van de vijand hebben ontrukkt. Onze soldaten, Vlamingen zowel als Walen, zijn erop gebrand gezamenlijk aan de strijd deel te nemen en terug te krijgen, wat hun behoort. Deze geest wordt grotelijks aangemoedigd door de tegenwoordigheid van de koning, die nooit de Belgische grond verlaten heeft dan om enige korte bezoeken aan de geallieerde legers te brengen en die gestaag met en voor zijn soldaten leeft.

Berlijn, 31 augustus. In Vlaanderen blijven de Engelse aanvallen luwen; daarentegen hebben wij ons meer geroerd en in verscheidene vakken onze stellingen verbeterd en onze schansen vooruitgeschoven.

Ook in tal van patrouillegevechten hebben wij succes gehad.

Men schrijft ons:

Nu de laatste dagen de kwestie van de schending der neutraliteit, het “vodge papier” enz. weer zo vaak in het geding worden gebracht, moge hier nog eens worden herinnerd aan het feit, dat het al of niet schenden van het Belgische grondgebied en dus van de Belgische neutraliteit, ook wel voor andere regeringen in Europa en medeondertekenaars van het neutraliteitsverdrag een punt van overwegen heeft uitgemaakt. Uit een briefwisseling van Gladstone in 1870 – Gladstone was toen eerste minister – met zijn minister van oorlog blijkt, dat de grote staatsman er voor was, indien nodig, Britse troepen in België te werpen bij wijze van voorzorgsmaatregel en nog voor er oorlog zou zijn! De omstandigheden hebben het toen niet

nodig gemaakt, maar het feit zelf is in de briefwisseling van Gladstone te vinden en kan niet worden tegengesproken.

Zaterdag 1 september 1917 – avondeditie

Spionage? De Belg, in wiens woning te Middelburg deze week huiszoeking is gedaan en die verdacht wordt van spionage, is vrijdag voor de justitie geleid, maar na verhoor weer op vrije voeten gesteld.

Berlijn, 1 september. Officieel. Legergroep Rupprecht. In Vlaanderen hield de sterke vuurstrijd in de duinen en aan weerszijden van Ieper aan. Behalve gevechten in het voorterrein geen actie van de infanterie.

De gevechten in Duits Oost-Afrika.

Londen, 31 augustus. Het ministerie van oorlog deelt mede: De Britse en Belgische colonnes, die convergerend opmarcheren, hebben in de richting van Iringa een groot stuk land van de vijand gezuiverd. Alle vijandelijke strijdkrachten in die streek zijn naar het zuiden van de Ubanga verdreven.

De vijandelijke strijdmacht, die omsingeld was in Mpepos (65 mijl ten zuidwesten van Mahenge), is in de nacht van de 27^e augustus uitgebroken en heeft zich, na zware verliezen te hebben geleden, een doortocht gebaad in de richting van Mahenge. Onze troepen zijn aan het vervolgen.

Als gevolg van de opmars over Portugees grondgebied van Johnston en het zuidelijk uiteinde van het Nyassameer hebben wij Tundururu bezet. In de andere streken geen verandering, maar onze colonnes handhaven hun druk op de vijandelijke afdelingen.

De Duitse gouverneur-generaal in België heeft een verordening uitgevaardigd betreffende het in beslag nemen van en de handel in gemaakte kleren, verbandstoffen en andere weefsels.

Luitenant-generaal De Ceuninck, die in België baron de Broqueville als minister van oorlog opvolgt, is 59 jaar oud. De 6^e september 1914 droeg de koning der Belgen hem, met de rang van generaal-majoor het bevel over de 18^e gemengde brigade op. Generaal De Ceuninck, zo deelt onze correspondent te Havre mede, heeft zich onderscheiden bij alle krijgsverrichtingen, waaraan hij heeft deelgenomen: het beleg van Antwerpen, de terugtocht naar de kust, de slag aan de IJzer.

De 5^e januari 1915 kreeg De Ceuninck het bevel over de 6^e legerdivisie, waarvan de regimenten in vreedstijd te Brussel in garnizoenen liggen. Het was De Ceuninck's eerbijdrage van deze troepen een voortreffelijke divisie te maken, die bekend zou zijn om haar tucht en haar dapperheid. De gelegenheid om van deze eigenschappen blij te geven, ontbrak niet. Ze deed zich voor toen de Duitsers de 21^e april 1915 in de buurt van Steenstraat hun eerste aanval deden met behulp van verstikkend gas, waar de troepen van generaal De Ceuninck naast Franse territoriale troepen lagen, die gedecimeerd door het giftige gas, terrein verloren. Dank zij de geestkracht van De Ceuninck's troepen kon het Franse front, dat inderdaad gevaar gelopen had, hersteld worden. Door een tegenaanval hernamen de Franse en Belgische troepen Steenstraat en Lizerne en joegen de vijand terug over het kanaal, dat hij overgetrokken had. Ter beloning voor zijn schitterend gedrag ontving De Ceuninck van de president van de Franse republiek de versierselen van commandeur van het Legioen van Eer en het Franse oorlogskruis met de palm. Koning Albert der Belgen benoemde De Ceuninck tot de hoogste militaire rang: luitenant-generaal, tevens tot

commandeur in de Leopoldsorde, met toekenning van het oorlogskruis.

De Toorts meldt:

Dezer dagen is te Brussel onder leiding van de heer Meert een naamloze vennootschap tot stand gekomen, die voor doel heeft door gans het Vlaamse land winkels van voedingswaren te openen, ten einde de Vlaamse bevolking tegen schappelijker prijzen aan het nodige te helpen.

Tevens vernemen wij van welingelichte zijde, dat aan een Vlaamse vennootschap voor heel de winter het monopolie verleend werd voor het verdelen van brandstoffen in de vijf Vlaamse provincies. Zowel openbare lichamen als particulieren, zullen zich enkel door bemiddeling van dit lichaam brandstoffen kunnen verschaffen.

Onze correspondent te Havre meldt, dat de benoeming van baron de Broqueville tot Belgisch minister van buitenlandse zaken samenvalt met enige wijzigingen in het Belgische diplomatieke korps. Zo wordt Destrée gezant te St. Petersburg in de plaats van de Buisseret, die naar Londen terugkeert, toegevoegd aan de gezant Hymans, aldaar, die dikwijls uit Engeland afwezig zal zijn om de beraadslagingen van het Belgische oorlogscomité bij te wonen. Baron van der Elst, sedert tien jaar secretaris-generaal van buitenlandse zaken, wordt gezant te Madrid, ter vervanging van baron Grenier; Peltzer-De Mot gaat van het departement van buitenlandse zaken naar Bern, waar hij de gezant, baron de Groote, opvolgt. Orts, van het ministerie van koloniën, wordt secretaris-generaal van de minister van buitenlandse zaken, met de titel van gevolmachtigd minister.

Naar wij in het Belgisch Staatsblad lezen, is er bij het Belgische ministerie van justitie een afdeling voor oorlogsschade ingesteld. De werkzaamheid van deze tak van dienst omvat het volgende:

Samenstelling van dossiers met klachten van alle aard, uitgebracht tegen de vijandelijke regeringen en particulieren, wegens schade aan personen en goederen, op het nationaal grondgebied berokkend;

Samenstelling van dossiers voor de werken van wetgevende aard, inlichtingen te verstrekken aan de secties en aan de commissies der wetgevende kamers;

Vorbereiding der wetten en der algemene voorschriften betreffende vaststelling, schatting en herstelling van oorlogsschade;

Bij de kamers verslagen indienen over de uitvoering van die wetten;

Studie van de rechtsvragen betreffende de zaak, op aanzoek der overheden;

Onderzoek van de administratieve en rechterlijke beslissingen betreffende de zaak;

Studie van de werken van wetgevende en leerstellige aard in den vreemde;

Bekendmakingen en uitgaven betreffende de zaak;

Werken van statistische aard.